

envidom

ZDRUŽENIE VÝROBCOV
ELEKTROSPOTREBIČOV PRE RECYKLÁCIU

2012

SPRÁVA O ČINNOSTI
ACTIVITY REPORT

OBSAH

CONTENT

Úvodné slovo / Introduction	3
ENVIDOM a jeho účastníci / ENVIDOM and it's members	4
Zberná sieť a logistika / Collection network and logistics	8
Podpora zberu v mestách a obciach / Support of collection in municipalities	10
Výsledky zberu, limity recyklácie a zhodnotenia / Collection results, limits of recycling and reclamation	12
Environmentálne projekty / Environmental projects	16
ENVIDOM a tvorba legislatívy / ENVIDOM and legislation drafting	19
Financovanie / Financing	22
Finančné výsledky / Financial results	25
Výrok audítora za rok 2012 / 2012 Auditor's statement	26

ENVIDOM – Združenie výrobcov elektrospotrebičov pre recykláciu

ENVIDOM – Association of producers of appliances for recycling

Založené

na základe zakladateľskej zmluvy uzatvorenej 15. marca 2005

Zapísané

5. mája 2005 v registri záujmových združení právnických osôb vedenom na Obvodnom úrade v Bratislave pod č. OVVS/1362/2/2005-TSK. ENVIDOM je kolektívna organizácia výrobcov a dovozcov elektrozariadení pre kategóriu 1 – Veľké domáce spotrebiče, kategóriu 2 – Malé domáce spotrebiče a kategóriu 6 – Elektrické a elektronické nástroje, zapísaná dňa 15. 12. 2009 podľa § 68 ods. 2 písm. u) zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov do Registra kolektívnych organizácií Ministerstva životného prostredia SR, číslo registrácie KOVEZ 02.

Členovia ENVIDOMU v roku 2012

Zakladajúci členovia združenia a ďalší členovia delegujúci zástupcov do riadiacich a kontrolných orgánov spoločnosti:

BSH domáci spotrebiče, s.r.o. (BOSCH and Siemens)
Beko Slovakia, s.r.o.
Electrolux Slovakia, s.r.o. (Electrolux, Zanussi and AEG)
ETA-Slovakia, s.r.o.
Fagor Slovensko, s.r.o.
Gorenje Slovakia, s.r.o. (Gorenje, Mora)
Groupe SEB ČR a SR, s.r.o. (Moulinex, Tefal and Rowenta)
Indesit Company Česká, s.r.o.
WHIRLPOOL SLOVAKIA spol. s r.o.

Founded

on the basis of a deed of foundation from the 15th of March 2005

Registered

on May 5th, 2005 in the register of interest associations of legal entities kept at the Regional State Administration Office in Bratislava under No. OVVS/1362/2/2005-TSK. ENVIDOM is a collective organization of electrical and electronic equipment for category 1 – Large household appliances, category 2 – Small household appliances and category 6 – Electrical and electronic equipment, registered on December 15th, 2009 under Art. 68 par. 2 sub-sec. u) of Waste Act No. 223/2001 Coll. amending certain acts, as amended, in the Register of Collective Organizations kept at the Ministry of Environment of the Slovak Republic under registration No. KOVEZ 02.

ENVIDOM members in 2012

Founding members and other ENVIDOM members who delegate representatives to executive and supervisory bodies of the association:

BSH domáci spotrebiče, s.r.o (BOSCH and Siemens)
Beko Slovakia, s.r.o.
Electrolux Slovakia, s.r.o. (Electrolux, Zanussi and AEG)
ETA-Slovakia, s.r.o.
Fagor Slovensko, s.r.o.
Gorenje Slovakia, s.r.o. (Gorenje, Mora)
Groupe SEB ČR a SR, s.r.o. (Moulinex, Tefal and Rowenta)
Indesit Company Česká, s.r.o.
WHIRLPOOL SLOVAKIA spol. s r.o.

ÚVODNÉ SLOVO

INTRODUCTION

Už po ôsmykrát Vám predkladáme Správu o činnosti združenia ENVIDOM. Teší nás, že aj tentokrát môžeme hovoriť o ďalšom úspešnom roku nášho pôsobenia.

Opäť sme splnili a mierne prekročili ciele zberu stanovené zákonom. Celkovo sme zabezpečili zber **9 997 ton** elektroodpadu v kategóriách malých a veľkých domácich spotrebičov a elektrických a elektronických nástrojov. Tým sme opäť podstatne prispeli k splneniu záväzku Slovenska voči EÚ, podľa ktorého musí každá členská krajina zabezpečiť minimálne 4 kg na obyvateľa na rok.

Rok 2012 sa niesol v znamení bližšej spolupráce významných kolektívnych organizácií v rámci **Koordinačného centra zberu elektroodpadu** a našom spoločnom aktívnom prístupe k zabezpečovaniu oddeleného zberu. Samosprávy majú nezastupiteľnú úlohu v procese zberu a recyklácie elektroodpadu a sú významným subjektom ovplyvňujúcim legislatívu. Ich verejne deklarovaná spokojnosť so súčasným fungovaním zberu elektroodpadu v slovenských obciach a mestách nám potvrdzuje, že presadzovať tzv. **kvalitatívnu koncepciu zberu** bolo správnym rozhodnutím. Vďaka tomu sa dnes z obcí a miest zbiera toľko elektroodpadu, koľko naozaj vznikne. Vzniknuté množstvá si jednotlivé kolektívne organizácie spravodlivo rozdelia podľa ich trhových podielov. To prispieva k zvyšovaniu kvality zberu a tiež efektívnejšiemu vynakladaniu nákladov výrobcov na ekologickú likvidáciu odpadu z ich výrobkov.

Úroveň zberu elektroodpadu v SR a zodpovednosť ľudí voči životnému prostrediu pomáha zvyšovať environmentálna osveta, ktorej sa ENVIDOM venuje od počiatku svojej činnosti. Na ďalších stranách Vám prinášame prehľad o našich projektoch, vďaka ktorým sme aj v roku 2012 zážitkovou a zábavnou formou naučili ďalšie tisícky spotrebiteľov ako a prečo je potrebné zbierať a recyklovať elektroodpad.

Uplynulý rok bol rokom predčasných parlamentných volieb, s čím súviseli mnohé prudké diskusie okolo zákona o odpadoch. Teší nás, že naše pozitívne výsledky a podpora významných výrobcov a dovozcov, ktorých zastupujeme, už po niekoľkokrát v histórii existencie kolektívnych organizácií prispeli k zastaveniu schválenia navrhovanej novely zákona o odpadoch, ktorá v oblasti elektrozariadení nerespektovala princípy rozšírenej zodpovednosti výrobcov a ani ďalšie pravidlá vyplývajúce z európskych smerníc.

Na záver mi dovoľte poďakovať sa za dlhoročnú spoluprácu a prínos k našej činnosti Ing. Jánovi Spúrovi a Ing. Karolovi Juranovi, ktorí v roku 2012 odovzdali svoje funkcie v predstavenstve z dôvodu odchodu zo spoločností, ktoré sú zakladajúcimi členmi združenia. Naše poďakovanie patrí, samozrejme, všetkým našim členom a účastníkom za dôveru, ktorú nám preukazovali počas celého roka a ktorá nám umožňuje úspešne zastupovať záujmy výrobcov a dovozcov a zabezpečovať ich povinnosti voči životnému prostrediu.

This is the Activity report No. 8 of ENVIDOM association which we submit to you. We are pleased to state this time again that we completed another successful year of our activities.

We fulfilled again and slightly exceeded collection targets stipulated by law. In total we secured collection of **9 997 tonnes** of WEEE in categories small and large household appliances and electric and electronic equipment. We contributed, thus, to fulfilment of the commitment assumed by Slovakia towards the EU according to which each member state should ensure at minimum 4 kg per inhabitant per year.

2012 was marked by closer cooperation of important collective organizations within **WEEE Coordination centre** and our common active approach towards separate collection. Local self-governments play an irreplaceable role in the process of WEEE collection and recycling and are an important entity influencing legislation. Their publicly declared satisfaction with the current functioning of WEEE collection in the Slovak municipalities is a confirmation for us that it was the right decision to pursue so called „**qualitative collection concept**“. Thanks to this decision WEEE collection from municipalities and towns today is at the level of real WEEE generation and generated amounts are divided among individual collective organizations in a fair manner according to their market shares. It contributes to increased quality of collection and also to more efficient management of manufacturer's costs for environmentally friendly disposal of waste from their products.

Environmental education, which ENVIDOM promotes since its beginnings, helps to increase the level of WEE collection in SR and responsibility of people with regard to environment. On the following pages we shall give you an overview of our projects we carried out in 2012 which taught thousands more consumers why it is important to collect and recycle WEEE in an interactive and entertaining way.

Last year was the year in which early elections took place. This time period was connected with turbulent discussions concerning the Act on Waste. We are pleased that our positive results and support of important exporters and importers which we represent contributed to suspension of approval of the draft Act on Waste which has already happened a number of times in the history of collective organizations. This draft Act on Waste did not respect the principles of extended responsibility of manufacturers, nor other rules under European directives.

In conclusion allow me thank Ing. Ján Spúra and Ing. Karol Juran for their long-term cooperation and contribution to our activities since its establishment who resigned from their functions in 2012 because they leave companies which are founding members of the Association. Our gratitude obviously goes to all our members and participants for their trust they showed throughout the year which allows us to represent successfully the interest of manufacturers and importers and to ensure their obligations to the environment.

Peter Valent

generálny riaditeľ ENVIDOMU / General Director of ENVIDOM

ENVIDOM A JEHO ÚČASTNÍCI

ENVIDOM AND IT'S PARTICIPANTS

ENVIDOM – Združenie výrobcov elektrospotrebičov pre recykláciu založili v marci 2005 desiat najvýznamnejší výrobcovia a dovozcovia bielej techniky pôsobiaci na Slovensku. V roku 2012 mal ENVIDOM 88 priamych účastníkov a mnohých ďalších „nepriamych“ účastníkov zastúpených prostredníctvom výrobcov so sídlom mimo územia SR. Tieto spoločnosti patria medzi významné národné a nadnárodné koncerny, ktoré na Slovensku dosahujú **väčšinový podiel na trhu veľkých domácich spotrebičov (okolo 80 % trhu). V rámci malých domácich spotrebičov predstavujú približne polovicu trhu. ENVIDOM je tak najväčšou** kolektívnou organizáciou výrobcov/dovozcov na Slovensku z hľadiska množstva výrobkov uvádzaných na trh (v kg), ako aj množstva vyzbieraného elektroodpadu.

Ako neziskové združenie právnických osôb zabezpečujeme pre našich účastníkov zber a zhodnocovanie elektroodpadu z ich výrobkov a plníme pre nich všetky zákonné povinnosti voči životnému prostrediu:

- ☛ registrácia na Ministerstve životného prostredia SR (MŽP SR)
- ☛ pravidelné hlásenie údajov na MŽP SR o množstve elektrozariadení uvádzaných na trh a množstve vyzbieraného a zhodnoteného elektroodpadu
- ☛ finančné a organizačné zabezpečenie samotného procesu zberu
 - spätný odber a oddelený zber elektroodpadu z domácností
 - logistika a spracovanie elektroodpadu
 - bezpečné zneškodnenie nebezpečných látok prostredníctvom autorizovaných spracovateľov
- ☛ zabezpečenie cieľov zberu a splnenie limitov recyklácie a zhodnotenia
- ☛ komunikácia s orgánmi štátnej správy a odborné poradenstvo v oblasti odpadového hospodárstva

Zásady kolektívnej organizácie ENVIDOM:

- ☛ **neziskovosť a stabilita**
- ☛ **garancia financovania a zberu** celého množstva identifikovateľného elektroodpadu
- ☛ **rozvoj spolupráce s obcami**, ale aj ostatnými kolektívnymi organizáciami pri zbere elektroodpadu
- ☛ **transparentnosť finančných a materiálových tokov** – priamy odber a kontrola vyzbieraného elektroodpadu, jeho prepravy a spracovania
- ☛ **efektívnosť a kvalita** – snahou združenia ENVIDOM je pracovať tak, aby sa proces nakladania s elektroodpadom, ako aj jeho spracovanie realizovalo v čo najvyššej kvalite a súčasne aby len v nevyhnutnej miere finančne zaťažoval účastníkov systému

ENVIDOM – is an Association of EEE manufacturers for recycling which was founded on 15th March 2005 by an initiative of ten major manufacturers and importers of home appliances operating in Slovakia. In 2012 ENVIDOM included 88 direct participants and many other “indirect” participants represented through manufacturers headquartered outside of the territory of SR. These companies are among most important national and supranational corporations which achieve in Slovakia a **majority share in large domestic appliances (around 80 %). In small domestic appliances ENVIDOM represent about half of the market. ENVIDOM is, thus, the biggest** collective organization of manufacturers/importers in Slovakia with regard to the amount of products placed on the market (in kg), as well as the amount of generated WEEE.

As a non-profit association of legal persons we ensure for our participants WEEE collection and reclamation from their products and we fulfil for them all statutory obligations concerning the environment:

- ☛ registration at the Ministry of Environment of the Slovak Republic (MoE SR)
- ☛ regular reporting to MoE SR regarding the amount of electrical and electronic equipment (EEE) placed on the market and the amount of collected and recovered waste electrical and electronic equipment (WEEE)
- ☛ fulfilling financial and organizational conditions of collective process itself:
 - take-back and separate collection of WEEE from households
 - logistics and processing of WEEE
 - safe disposal of hazardous substances via authorized recyclers
- ☛ meeting of collection targets and recycling and recovery limits
- ☛ communication with state administration bodies and expert consultancy in the field of waste management

Principles of the ENVIDOM collective organization:

- ☛ **non-profitability and stability**
- ☛ **to guarantee financing and collection** of all identifiable WEEE
- ☛ **developing cooperation with municipalities**, as well as other collective organizations, regarding WEEE
- ☛ **transparency of financial and material flows** – direct financing and control of WEEE, its transportation and processing
- ☛ **efficiency and quality** – ENVIDOM does its best to ensure that the process of WEEE collection and recycling is carried out at highest quality and, at the same time, minimizes the financial burden on system participants

🌿 **komunikácia** – ENVIDOM sa stará o propagáciu zberu a recyklácie elektroodpadu a informuje spotrebiteľov o zberných miestach

🌿 **ochrana** záujmov spotrebiteľov

🌿 **communication** – ENVIDOM promotes environmental education on WEEE collection and recycling and informs consumers about collection sites

🌿 **protection** of consumers

Orgány združenia

Hospodárenie a činnosť ENVIDOMU riadia priamo výrobcovia a dovozcovia elektrozariadení, ktorí sú zastúpení v orgánoch združenia. Najvyšším orgánom je **valné zhromaždenie**, ktoré rozhoduje o otázkach týkajúcich sa napríklad výšky recyklačných poplatkov, schvaľovania rozpočtu a účtovnej závierky či celkových strategických cieľov rozvoja združenia. Výkonným orgánom je **predstavenstvo** a kontrolným orgánom **dozorná rada**.

Association bodies

The economic management and activities of ENVIDOM are directly managed by EEE manufacturers and importers which are represented in the bodies of the association. The highest body is the **General Assembly** which decides on issues related for instance to recycling fee amount, approval of budget and financial statements, or strategic development goals. **The Board of Directors** is an executive body, while the **Supervisory board** functions as a supervisory body.

Členovia predstavenstva v roku 2012 Members of Board of Directors in 2012	Funkcia Position	Spoločnosť Company	Zmeny v priebehu roka Changes during the year
Ing. Juraj Nociar	Predseda / Chairman	Electrolux Slovakia, s.r.o.	od / since 1.8. 2012
	Člen / Member		do / till 31.7. 2012
Ing. Ján Spůra	Predseda / Chairman	WHIRLPOOL SLOVAKIA spol. s r.o.	do / till 30.6. 2012
Ing. Peter Fabuš	Člen / Member	WHIRLPOOL SLOVAKIA spol. s r.o.	od / since 23.8. 2012
Josef Pos	Člen / Member	Indesit Company Česká, s.r.o.	-
Ing. Plamen Petrov	Člen / Member	BSH domácí spotřebiče, s.r.o.	-
Ing. Ján Končál	Člen / Member	Fagor Slovensko, s.r.o.	-
Ing. Lubomír Pěvratký	Člen / Member	ETA-Slovakia, s.r.o.	do / till 29.2. 2012
Ing. Jiří Pathy	Člen / Member	ETA-Slovakia, s.r.o.	od / since 1.3. 2012
Ing. Karol Juran	Člen / Member	Gorenje Slovakia, s.r.o.	do / till 31.12. 2012
Ing. Bogdan Uhr	Člen / Member	Gorenje Slovakia, s.r.o.	od / since 1.1. 2013
Ing. Dušan Podmajerský	Člen / Member	Beko Slovakia, s.r.o.	od / since 1.3. 2012

Členovia dozornej rady v roku 2012 Members of Supervisory Board in 2012	Funkcia Position	Spoločnosť Company	Zmeny v priebehu roka Changes during the year
Ing. Pavol Csicso	Predseda / Chairman	Groupe SEB ČR a SR, s.r.o.	-
Ing. Jiří Bartoš	Člen / Member	ETA-Slovakia, s.r.o.	-
Ing. Vladimír Kiss	Člen / Member	WHIRLPOOL SLOVAKIA, spol. s r.o.	-

Medzinárodné skúsenosti

ENVIDOM je riadnym členom medzinárodnej asociácie WEEE FORUM, ktorá združuje európske kolektívne organizácie výrobcov a dovozcov elektrozariadení pre zber a recykláciu elektroodpadu. WEEE FORUM združuje v súčasnosti 39 kolektívnych organizácií z 23 európskych krajín. Členstvo v tejto organizácii nám umožňuje získavať skúsenosti a informácie z trhov, kde zber elektroodpadu už dlhodobo efektívne funguje,

International experiences

ENVIDOM is a regular member of the international WEEE FORUM Association which associates European collective organizations of manufacturers and importers of electrical and electronic equipment for collection and recycling of electrical and electronic waste. The WEEE Forum currently includes 39 collective organizations from 23 European countries. WEEE Forum membership enables us to acquire experience and information from the markets in which WEEE collection has been in place for a long time, as well as information from

ako aj z krajín, kde sa táto oblasť podobne ako v SR rozvíja len od roku 2005, odkedy majú výrobcovia v celej EÚ plnú zodpovednosť za ekologickú likvidáciu svojich výrobkov.

Generálny riaditeľ ENVIDOMU je v rámci WEEE Fóra aktívnym členom pracovnej skupiny WEEELABEX, ktorá sa vytvorila a je spolufinancovaná v rámci programu Európskej komisie LIFE. WEEELABEX je skratka pojmu WEEE LABEL of EXcelence. Jej cieľom je harmonizovať a stanoviť jednotné európske štandardy, procesy a pravidlá pre celý proces zberu, prepravy, spracovania a recyklácie elektroodpadu – od jeho prevzatia od spotrebiteľov, cez správne skladovanie, manipuláciu, prípravu na prípadné opätovné použitie až po jeho samotné spracovanie, s hlavným cieľom ochrany životného prostredia v celej EÚ. WEEE Forum vytvára tieto štandardy v spolupráci so svojimi zakladateľmi – kolektívnymi organizáciami v EÚ, pričom spolupracuje s ďalšími európskymi združeniami výrobcov, ako sú CECED a DIGITAL-EUROPE and ELC, a so zástupcami európskeho spracovateľského priemyslu (EERA).

countries where this field has been developed only since 2005, since when manufacturers all over the EU have been fully responsible for environmental disposal of their products.

ENVIDOM General Director is an active member of the working group WEEELABEX within the WEEE Forum which was established and is co-financed within the European Commission Program LIFE. WEEELABEX is an abbreviation of the term WEEE Label of Excellence. Its goal is to harmonize and determine unified European standards, processes and rules for the entire process of WEEE collection, transportation, processing and recycling – including its handover from consumers, proper storage, handling, preparation for possible reuse and its processing with the main goal to protect the environment all over the EU. The WEEE Forum creates these standards in cooperation with its founders – collective organizations in the EU, while it cooperates with other European associations of manufacturers including CECED and DIGITAL-EUROPE and ELC and with representatives of the European processing industry (EERA).

Členovia a účastníci ENVIDOMU v roku 2012

Členom združenia ENVIDOM sa môže stať fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba so štatútom výrobcu elektrozariadení v kategóriách Veľké domáce spotrebiče a Malé domáce spotrebiče podľa platnej legislatívy. Členstvo vzniká podpísaním zakladateľskej zmluvy. **Členovia** ENVIDOMU majú právo hlasovať na valnom zhromaždení. Ostatné subjekty so štatútom výrobcu elektrozariadení, ktorí uzatvorili Zmluvu o kolektívnom plnení (Zmluvu o zabezpečení splnenia povinností účastníka kolektívneho systému) a pristúpili do kolektívneho systému spätného odberu, oddeleného zberu a nakladania s elektroodpadom združenia ENVIDOM, sú **účastníkmi** združenia, ktorí majú právo zúčastniť sa na Valnom zhromaždení bez hlasovacieho práva.

ENVIDOM members and participants in 2012

ENVIDOM members can include natural persons – entrepreneurs or legal persons with statute WEEE manufacturers in categories Large Household Appliances and Small Household appliances in accordance with applicable legislation. Membership is obtained by signing the deed of foundation. **ENVIDOM members** have voting rights in the General Assembly. Other entities with WEEE manufacturer status which concluded the Contract on Collective agreement (Contract on fulfilling obligations of collective scheme participant) with the association, thereby entering the collective system of take back, separate collection and handling of electrical and electronic waste are ENVIDOM association **participants** who have the right to take part in the General Assembly without voting rights.

AAA Klíma Slovakia, s.r.o.

AGE Tech, s.r.o.

Amica Commerce, s.r.o.

AMWAY Slovensko, s.r.o.

ARAKYS s.r.o.

ASPICO Slovakia, s.r.o.

Azor, s.r.o.

Baumatic Slovakia, s.r.o.

BEAM, s.r.o.

Beko Slovakia, s.r.o.

Bellegra s.r.o.

BEST Slovakia, s.r.o.

BORGY SK s.r.o.

Brel spol.s r.o.

BSH domáci spotrebiče, s.r.o., oz

Candy Hoover ČR s.r.o.

Carrier chladiaca technika Slovakia, s.r.o.

CKD market, s.r.o.

CONET, s.r.o.

CS COMPANY, s.r.o.

DAIKIN AIRCONDITIONING CENTRAL EUROPE SLOVAKIA, s.r.o.

Di Lusso s.r.o.

DOMOSS TECHNIKA, a.s.

DOMO TECHNIKA, a.s.

Dragonfly s.r.o.

Electrolux Slovakia, s.r.o.

Elektro - Klíma Slovakia s.r.o.

ELETTROMECC CZ s.r.o.

ELMAT SLOVAKIA, s.r.o.

ETA-Slovakia spol. s r.o.

Expro mobil, s.r.o.

Fagor Slovensko, s.r.o.

Farbiak, s.r.o.

Franke s.r.o.

František Majtán- EURONICS TPD

GASTROSET SK s.r.o.

GEMA s.r.o.

GM Electronic Slovakia spol. s r.o.

GORENJE Slovakia

Groupe SEB Central Europe

CHLADSERVIS KP, s.r.o.

IKEA Supply AG

Indesit Company Magyarorszá g Kft.

Ing.Dušan Repta-Biatec

Ing. Karel Tomek - MAXIMA

Ing. Vladimír Dinga

Intercalex, spol. s.r.o.

Ivo Langer - LOMAX

Juraj Špánik

Kanlux, s.r.o.

Karma Slovakia, s.r.o.

Kika Nábytok Slovensko, s.r.o.

KLÍMA - ELEKTRO s.r.o.

KOMA Consulting, s.r.o., organizačná zložka

Marek Horník-ZEA-ELEKTRO

Marex Trade - Slovakia, s.r.o.

McTREE SR, a.s.

Miele, s.r.o.

MyCoffee, s.r.o.

NEONUS, s.r.o.

NEPA Slovakia spol. s r.o.

Pavol Rabatin

PENTA SK, s.r.o.

POGAS. s.r.o.

PREMT, s.r.o.

Profexy s.r.o.

PROLUX, s.r.o.

PS-MOS, s.r.o.

Raval Trade, s.r.o.

REMONT Slovakia s.r.o.

Retail Value Stores, a.s.

SLOVKLIMA DEIMOS, s.r.o.

SMART Systems, s.r.o.

STAR - ELEKTRO, s.r.o.

Štefan Duša - IMFREINEX

Štefan Matyasovszky-Hrom

Tatra Commerce, s.r.o.

TECHNOTEX, s.r.o.

TEKA - CZ, s.r.o.

THERMOTECNIKA CROWN COOL, s.r.o.

VALLENS, s.r.o.

Varta Baterie spol. s r.o.

Velloria Group SK s.r.o.

VERIX, s.r.o.

Vitakraft Slovakia, s.r.o.

WHIRLPOOL SLOVAKIA spol. s r.o.

ZELMER CENTRAL EUROPE s.r.o.

ZELMER CENTRAL EUROPE s.r.o., organizačná zložka

ZBERNÁ SIĽ A LOGISTIKA

COLLECTION NETWORK AND LOGISTICS

Aby sa mohol vybudovať efektívny a dlhodobý fungujúci systém zberu a recyklácie elektrospotrebičov, je nevyhnutná súčinnosť všetkých zúčastnených strán – od výrobcov, distribútorov a predajne cez spracovateľov, obce a samotných spotrebiteľov. Aj vďaka činnosti ENVIDOMU majú dnes slovenskí spotrebiteľia niekoľko možností, ako sa **bezplatne a environmentálne vhodným spôsobom** zbaviť nepotrebných spotrebičov:

- ☛ spätný odber v predajniach elektro
- ☛ oddelený zber
- ☛ mobilný zber

Spätný odber

Tento spôsob zberu prostredníctvom predajní je **medzi spotrebiteľmi veľmi obľúbený**. O vybudovanie tohto systému zberu na Slovensku sa zaslúžil ENVIDOM ešte v čase, keď predajne neboli zo zákona povinné spätný odber realizovať. ENVIDOM za to v roku 2006 získal Cenu odpadového hospodárstva **Zlatý mravec 2006** v kategórii Komunálne odpadové hospodárstvo. Mnohé predajne dnes poskytujú svojim zákazníkom nielen možnosť odovzdať starý spotrebič v predajni pri kúpe nového, ale ponúkajú im aj možnosť odviezť starý spotrebič pri dovoze nového. **Nová európska smernica schválená v januári 2012 obsahuje tiež ďalšie návrhy, ktoré podporia budovanie tohto spôsobu zberu.**

Spätný odber je výhodný aj z hľadiska ochrany životného prostredia. Takto vyzbierané spotrebiče sú totiž z hľadiska kompletnosti väčšinou vo výbornom stave. **To umožňuje vyššiu mieru recyklácie, nižšie riziko úniku škodlivých látok do okolia,** ako aj nižšie náklady na spracovanie. Je to dôležité najmä pri starých chladničkách a mrazničkách, aby z nich neunikal freón do ovzdušia. Teší nás preto, že každoročne zbierame prostredníctvom predajní a servisov približne polovicu z celkového množstva nami vyzbieraných chladničiek a mrazničiek, čo nás radí na prvé miesta v EÚ.

Zapojenie predajne do systému spätného odberu je jednoduché. Predajňa sa zaregistruje cez stránku www.envidom.sk. Od ENVIDOMU dostane heslo potrebné na vstup do systému nahlásovania odberu vyzbieraných spotrebičov a cez tento systém ENVIDOMU aj hlási, že potrebuje odobrať spotrebiče. Do troch dní od nahlásenia jej ENVIDOM zabezpečí prepravcu, ktorý spotrebiče odoberie a prepraví na miesto spracovania. ENVIDOM nekladie predajcom žiadne obmedzenia, z predajne sú odoberané spotrebiče už pri nahlásení piatich kusov. ENVIDOM zaplatí predajni za odovzdané spotrebiče, čím jej uhradí náklady spojené so zberom.

In order to build an efficient and long-term functioning system of WEEE collection and recycling, it is necessary to ensure cooperation of all stakeholders – starting from manufacturers, including distributors, retailers, recycling companies, municipalities and also consumers themselves. It is also thanks to ENVIDOM activities that Slovak consumers have a number of options today how to dispose of unnecessary appliances **free of charge and in environmentally friendly manner**:

- ☛ take-back in electrical shops
- ☛ separate collection
- ☛ mobile collection

Take-back collection

This type of collection by retailers is **very popular among consumers**. ENVIDOM developed this system in Slovakia in the time when retailers were not obliged by law (until November 2009) to carry out take-back collection. In 2006, ENVIDOM was awarded a waste management award **Golden Ant 2006** in the category Communal Waste Management for this system. Many retailers not only provide their customers with an opportunity to bring in and dispose of their appliance free of charge upon purchase of a new appliance, but they also offer the possibility of collecting the old appliance when delivering the new one. **The new European Directive adopted in January 2012 includes also other proposals which will support offsetting up this type of collection.**

Take-back collection is beneficial from environmental view as well. Appliances collected in this manner are usually in excellent conditions in terms of their completeness. **That allows higher degree of recycling, lower risk of discharge of hazardous substances into the surroundings,** as well as lower processing costs. It is important mainly in case of old refrigerators and freezers to prevent release of freon into the air. Therefore, we are pleased that we collect as much as half of the total amount of collected refrigerators and freezers via retailers and service points which ranks us among top positions in the EU.

Participating in take-back collection is simple for a retailer. The retailer can register on www.envidom.sk. ENVIDOM will provide a password to enter the system to request the collection of collected WEEE by ENVIDOM. ENVIDOM will ensure collection and transportation of these appliances to a processing facility within three days. ENVIDOM does not impose any restrictions on retailers, with collections being organised for as few as five appliances. ENVIDOM pays the retailer for collected appliances to cover its collection costs.

Oddelený zber

Oddelený zber je najčastejším spôsobom, ktorým sa spotrebiče dostávajú do zberu, a jeho podiel na celkovom zbere ENVIDOMU (v kg) je približne 80 %. Rozvoj systému oddeleného zberu cestou zberných dvorov a obcí, ako aj zberových spoločností na celom území SR je pre nás preto jednou zo základných úloh. Od počiatku našej existencie garantujeme našim zmluvným partnerom a obciam odber celého množstva vyzbieraného elektroodpadu bez ohľadu na výšku cieľov. Oddelený zber štandardne vykonávajú zberové spoločnosti, a to priamo v obciach prostredníctvom kalendárových zberov alebo rôznych zberových akcií. Elektroodpad je možné odovzdávať aj na zbernom dvore, ak je v obci zriadený.

Priamo alebo nepriamo spolupracujeme takmer so všetkými zberovými spoločnosťami, ktoré poskytujú služby oddeleného zberu obciam alebo prevádzkujú zberné dvory. Zberové spoločnosti fungujú zväčša regionálne a prostredníctvom nich ENVIDOM pokrýva celé Slovensko. Službu zabezpečenia zberu elektroodpadu ponúkame aj priamo obciam.

Okrem zberu zo zberných dvoroch a z kalendárových zberových akcií organizujeme v spolupráci s viacerými partnermi aj mobilné zbery. Vtedy obec určí dočasné zberné miesta v jednotlivých častiach obce (napr. pristavený kontajner alebo nákladné auto), kam môžu obyvatelia znieť svoj elektroodpad, odkiaľ ho bezplatne prevzeme a odvezie na recykláciu. V mestských častiach Bratislavy a Košíc sme aj v roku 2012 realizovali špeciálny spôsob mobilného zberu priamo z domácností. Občania vopred telefonicky nahlásili na miestny úrad množstvo a druh spotrebičov, ktorých sa potrebujú zbaviť. V deň zberu ich vyložili do vchodu bytového domu alebo pred dom a počas dňa umožnili našim pracovníkom odviezť ich. Cieľom je pomôcť týmto mestským štvrtiam vyriešiť nedostatok zberných dvorov alebo priestoru pre dočasné uloženie kontajnerov na objemný odpad, aké môžu bežne využívať iné mestské časti.

Logistika

Elektroodpad zo zberných miest k spracovateľom prepravujú na základe objednávky zmluvné prepravné spoločnosti, ktoré majú povolenie na nakladanie s elektroodpadom. Riadenie prepravy funguje prostredníctvom webového portálu, cez ktorý pracovníci ENVIDOMU sledujú hlásenia elektroodpadu od jednotlivých predajní alebo zberných dvorov a na základe nich zabezpečia prepravu nahláseného elektroodpadu k spracovateľovi. ENVIDOM dohliada na efektívnosť celého systému, ako aj dodržiavanie prepravných lehôt a bezpečného nakladania so starými elektrospotrebičmi.

Separate collection

Separate collection is the most important means of collecting old electrical and electronic equipment and it represents about 80 % of all ENVIDOM (in kg) collections. Development of separate collection system by means of collection sites and municipalities, as well as collection companies all over Slovakia is therefore one of our basic tasks. From the very beginning, ENVIDOM has guaranteed collection of all collected WEEE from its contracted partners and municipalities, regardless of set targets. Separate collection is carried out by waste collection companies directly in individual municipalities through regular scheduled collections or special collection events. WEEE can also be returned at collection sites if such a facility is available in a given municipality.

ENVIDOM cooperates directly or indirectly with almost all waste collection companies which offer separate collection services in municipalities and operate several collection sites. Waste collection companies usually operate on a regional basis and through them ENVIDOM covers almost the entire Slovakia. ENVIDOM also offers WEEE collection services directly to municipalities.

Alongside permanent collection sites and scheduled collection events, ENVIDOM, in cooperation with various partners, also organises mobile collections. The municipality identifies specific locations to serve as temporary collection sites (e.g. a container or a truck) where residents can take their WEEE, and where we collect it and transport it for recycling free of charge. In Košice and Bratislava districts, in 2012 we repeatedly organised special mobile collection directly from homes. Citizens announced in advance by phone to their municipal office the amount and type of appliances they needed to dispose of. On collection day they left the appliances at the entrance to their residential building, or in front of their house, to ensure our staff can access and transport them. The aim is to help these districts to solve the shortage of collection sites, or space for temporary high-volume containers, often utilised by other districts.

Logistics

Our contracted transportation companies transport WEEE from collection sites to processing and recycling organisations based on orders placed by ENVIDOM. The transportation is managed via our website, which enables ENVIDOM employees to track notifications of WEEE by individual retailers, or collection sites. Thus they organise transportation of the notified WEEE from respective retailers or collection sites to waste processing company by external transportation company. ENVIDOM supervises the efficiency of the entire scheme, as well as transportation times and secure handling of old appliances.

PODPORA ZBERU V OBCIACH A MESTÁCH

SUPPORT OF COLLECTION IN MUNICIPALITIES

Za zber a recykláciu elektroodpadu sú na Slovensku plne zodpovední výrobcovia. Tento druh odpadu má špecifické postavenie – nepatrí do komunálneho odpadu ani do klasického separovaného zberu (papier, sklo, plasty...). Obce a mestá však majú dôležitú úlohu pri jeho zbere.

Manufacturers are fully responsible for collection and recycling of waste in Slovakia. This type of waste has a specific position – it does not belong to municipal waste, or standard separated waste (paper, glass, plastic...). However, municipalities and towns, play an important role in its collection.

V tejto oblasti je tiež nevyhnutná vzájomná spolupráca kolektívnych organizácií, ktorá zabezpečí, aby sa z obcí odobralo toľko elektroodpadu, koľko naozaj vznikne, a rozdeliť si množstvá spravodlivo medzi jednotlivé kolektívne organizácie podľa ich trhových podielov. Len týmto spôsobom nedávame samosprávam príležitosť verejne kritizovať nedostatočnú úroveň zberu elektroodpadu v obciach, ktorý im nemá kto prevziať a prefinancovať. Práve tento nedostatok bol v roku 2009 jedným z najzávažnejších argumentov, prečo opäť presmerovať recyklačné poplatky výrobcov do Recyklačného fondu.

In this field it is necessary collective organizations cooperate to ensure that WEEE amount that is in reality generated is also collected from municipalities and fairly distributed among individual collective organizations according to their market shares. This way only we do not create room for municipalities to publicly criticize insufficiency of WEEE collection in municipalities, which would not be undertaken and refinanced by anybody. This constituted one of the most fundamental arguments in 2009 for redirecting recycling fees from manufacturers to the Recycling fund again.

Vďaka dohode so ZMOS-om v roku 2010 dnes už môžeme v rámci **Koordináčného centra zberu elektroodpadu** spolupracovať pri oddelenom zbere s ostatnými významnými kolektívnymi organizáciami, s ktorými spolu pokrývame približne **90 % trhu elektroodpadu**.

Thanks to the agreement with ZMOS (Association of Towns and Municipalities) in 2010 we cooperate today on separated collection with other important collective organizations within **WEEE coordination centre**, covering in total around **90 % of the WEEE market**.

Za výhodné sadzby odoberáme obciam všetok elektroodpad bez ohľadu na jeho množstvo a mieru poškodenia a zabezpečujeme jeho prepravu na ekologické spracovanie. Celý proces toku elektroodpadu transparentne evidujeme a dokumentujeme. Ak obec nemá zberný dvor, pomôžeme jej s organizáciou mobilného zberu.

We take all WEEE for favourable rates from municipalities regardless of its amount and degree of damage and we ensure its transport to environmental-friendly processing. We record and document the whole WEEE flow process in a transparent manner. If the municipality has no collection site, we help it with organization of mobile collection.

Municipalities and collection companies are equally important

Až 63 % nákladov vynaložil ENVIDOM v roku 2012 na financovanie obcí, miest, zberových spoločností a prepravcov, aby v spolupráci s nimi v rámci oddeleného zberu vyzbieral elektroodpad po celom Slovensku a prepravil ho až k spracovateľom.

63 %

As many as 63 % of costs incurred by ENVIDOM in 2012 accounted for funding of cooperation with municipalities, towns, collection companies and transportation companies with respect to WEEE collection all over Slovakia as part of separate collection and transport to recycling companies.

VÝSLEDKY ZBERU, LIMITY RECYKLÁCIE A ZHODNOTENIA

COLLECTION RESULTS, LIMITS OF RECYCLING AND RECLAMATION

Podľa údajov MŽP SR mal ENVIDOM za rok 2012 vyzbierať v kategóriách veľkých a malých domácich spotrebičov a elektrických a elektronických nástrojov spolu **minimálne 9 908 ton** elektroodpadu. Tento tzv. **minimálny cieľ** zberu vyplýva z trhových podielov našich účastníkov v jednotlivých kategóriách.

Za rok 2012 sme vyzbierali 9 997 ton elektroodpadu. Splnili sme tak a zároveň prekročili minimálne ciele zberu stanovené zákonom vypočítané na základe spoločného cieľa SR daného európskymi smernicami – vyzbierať na Slovensku minimálne 4 kg na obyvateľa za rok. Zákon nám určuje zabezpečiť nielen minimálny cieľ, ale vyzbierať a prefinancovať **podľa výšky svojich trhových podielov všetok elektroodpad, ktorý preukázateľne vznikne.**

Teší nás, že **vďaka kvalitatívnej koncepcii zberu**, ktorú presadzujeme od začiatku našej existencie a ktorú sa nám v roku 2009 podarilo presadiť do legislatívy, sa do zberu aktívnejšie zapájajú aj ostatné kolektívne organizácie.

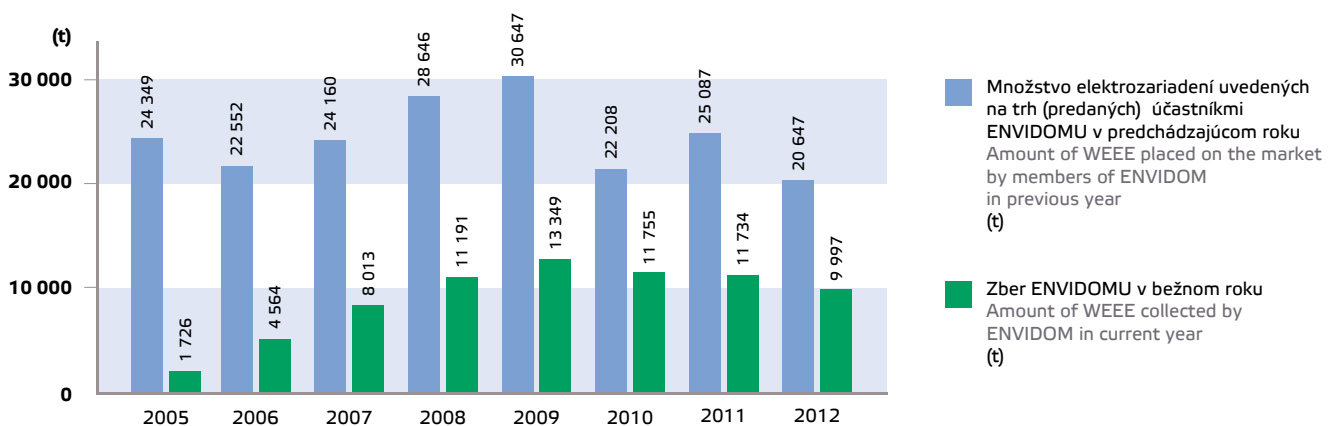
Táto koncepcia umožňuje, aby sa jednotlivé KO a ich účastníci spravodlivo podieľali na zabezpečovaní a financovaní zberu. Podľa nej má každá kolektívna organizácia zabezpečiť a prefinancovať také množstvo reálne vzniknutého elektroodpadu, aké jej určujú trhové podiely, ktoré sa vypočítavajú z celkového množstva predaja elektrozariadení v kg za predchádzajúci rok. **Aktívnejší prístup ostatných KO k zberu a klesajúci predaj bielej techniky na slovenskom trhu** spôsobili, že sme oproti predchádzajúcim rokom vyzbierali menej elektroodpadu. **Minimálny cieľ zberu stanovený MŽP SR sme však prekročili o 89 ton.** Spôsobilá to najmä kategória veľkých domácich spotrebičov, kde za rok 2012 vzniklo viac elektroodpadu, ako stanovili minimálne ciele.

According to data of Ministry of Environment SR ENVIDOM should have collected in total at minimum **9 908 tonnes** of WEEE in 2012 in categories large and small household appliances and EEE. This is so-called **“minimum collection target”** which results from market share of our participants in individual categories.

ENVIDOM collected 9 997 tonnes of WEEE for 2012. Thus, we fulfilled, and, at the same time, exceeded minimum collection targets stipulated by law calculated on the basis of common SR target defined by European directives to collect at minimum 4 kg per inhabitant per year in Slovakia. The law, however, prescribes us to collect and finance **all WEEE which is demonstrably generated according to the amount of its market shares.**

We are pleased that **thanks to qualitative collection concept** which we have pursued from the beginning of our existence, we managed to include into the legislation in 2009 a more active participation of other collective organizations.

This concept allows that individual CO and their participants participate fairly on ensuring and financing of collection. According to this concept each collective organization should ensure and refinance such an amount of generated WEEE as it is defined by its market shares which are calculated from an overall amount of EEE sales in kg for the previous year. **More active approach of other CO to collection and decreasing sales of home appliances in the Slovak market** caused, that we collected less WEEE in comparison with previous years. **However, we exceeded a minimum collection target** determined by Ministry of Environment SR **by 89 tonnes.** This was mainly caused by the large domestic appliances category, in which more WEEE was generated in comparison with the minimum targets determined for 2012.

Vyzbierali sme 9 997 ton elektroodpadu. To znamená:
We collected 9 997 tonnes of WEEE. That means:

534 258 kusov

Zber 534 258 kusov spotrebičov, z toho až 64 990 kusov chladničiek a mrazničiek.
Collection of 534 258 pieces of appliances, of which are 64 990 pieces of fridges and freezers.

12 ton freónu

Zabránili sme úniku 12 ton freónu do ovzdušia.
We prevent leakage of 12 tonnes of freon into air.

9 997 t

**elektroodpadu
WEEE**

Získali sme druhotné suroviny / We obtained raw materials:

5 929 ton

železo
iron

499 ton

farebné kovy
ferrous metals

1 728 ton

plasty
plastics

653 ton

betón
concrete

395 ton

sklo
glass

Výrobcovia a dovozcovia sú tiež povinní zabezpečiť dostatočné zhodnotenie a recykláciu vyzbieraného množstva. Limit zhodnotenia a recyklácie je stanovený ako percentuálny podiel z priemernej hmotnosti vyzbieraného elektrozariadenia. Toto percento určuje, akú časť vyzbieraného elektrozariadenia je potrebné energeticky a materiálovo zhodnotiť, a len zvyšnú časť je možné skládkovať alebo spáliť.

Ako jedna z mála KO spolupracujeme so všetkými autorizovanými spracovateľmi na Slovensku. Kritériom spolupráce sú najmä garancia splnenia limitov zhodnotenia a recyklácie, dodržiavanie environmentálnych zásad ochrany životného prostredia a prevádzkových štandardov EÚ vyvíjaných v spolupráci s organizáciou WEEE Forum, kvalitné služby, bezpečné technológie spracovania a recyklácie, efektívnosť a cenová dostupnosť. Transparentnosť materiálových tokov zabezpečujeme prehľadným monitoringom celého procesu zberu, prepravy a recyklácie a pravidelnými environmentálnymi auditmi spracovateľov. Spracovateľom financujeme všetky náklady, ktoré im vznikajú so zabezpečením recyklácie, zhodnotenia a environmentálne vhodného zneškodnenia elektroodpadu.

Manufacturers and importers are also obliged to ensure additional reclamation and recycling of collected amount. The reclamation and recycling limit is determined as a percentage share of average weight of collected WEEE. This percentage determines what part of collected EEE must be recovered in terms of energy and material and only the remaining part can go to the landfill or to incineration.

As one of few CO we cooperate with all authorized recycling companies in Slovakia. A criterion for cooperation mainly includes guarantee to fulfil reclamation and recycling limit, compliance with principles of environmental protection and EU operational standards developed in cooperation with WEEE Forum, quality services, safe technologies concerning processing and recycling, efficiency and price accessibility. We ensure transparency of material flows by transparent monitoring of the whole process of collection, preparation and recycling and regular environmental audits of recycling companies. We cover all costs incurred by recycling companies in relation to recycling, reclamation and environmental disposal of WEEE.

Výsledky zberu, limity recyklácie a zhodnotenia dosiahnuté za ENVIDOM za rok 2012 Collection results, recycling limits and recovery targets achieved by ENVIDOM in 2012

Kategória Category	Uvedenie na trh Amount placed on the market 2011 (kg)	Uvedenie na trh Amount placed on the market 2012 (kg)	Zber Collection 2012 (kg)	Limit zhodnotenia elektrood- padu Recovery targets 2012 (%)	Plnenie limitu zhodnotenia Compliance with recovery targets 2012 (%)	Plnenie limitu zhodnotenia Compliance with recovery targets 2012 (kg)	Limit OPaR* R&R targets* 2012 (%)	Plnenie limitu OPaR* Compliance with R&R targets* 2012 (%)	Plnenie limitu OPaR* Compliance with R&R targets* 2012 (kg)
1a) Chladiarenské, mraziarenské a klimatizačné zariadenia / Cooling, freezing and air conditioning EEE	6 062 270	6 596 011	2 962 948	80 %	86,1 %	2 550 004	75 %	86,1 %	2 550 004
1b) Ostatné veľké domáce spotrebiče Other large household appliances	12 971 585	12 931 234	6 282 342	80 %	93,7 %	5 889 345	75 %	92,4 %	5 806 886
2. Malé domáce spotrebiče 2. Small household appliances	1 607 634	1 907 699	748 699	70 %	87,4 %	654 183	50 %	84,3 %	630 930
6. Elektrické a elektronické nástroje 6. Electrical and Electronic tools	5 918	5 943	2 900	70 %	90,0 %	2 610	50 %	90,0 %	2 610
SPOLU / Total	20 647 407	21 440 887	9 996 889						

*OPaR: Opätovné použitie a recyklácia / R&R: Reuse and recycling

ENVIDOM za rok 2012 zabezpečil pre svojich účastníkom splnenie cieľov zberu a limitov recyklácie a zhodnotenia celého vyzbieraného množstva.

Za každého účastníka individuálne podal na Ministerstvo životného prostredia SR v zákonnej lehote do 31. marca 2013 Hlásenie výrobcu elektrozariadení za rok 2012.

ENVIDOM ensured for its participants in 2012 fulfilment of collection targets and recycling and reclamation limits of the whole collected amount.

ENVIDOM submitted individually for each participant a Notification of EEE manufacturer for 2012 to Ministry of Environment SR within statutory deadline 31st March 2013.

Viete, že? / Do you know?

Elektroodpad, ktorý sme vyzbierali v roku 2012, váži približne rovnako ako Eiffelova veža. Hmotnosť jej kovovej konštrukcie je 7 155 ton a spolu s betónovými piliermi váži 10 100 ton.

WEEE, which we collected in 2012, weighs about the same as the Eiffel Tower. Weight of its metal structure is 7,155 tons and with concrete pillars weighing 10,100 tonnes.

Na získanie 1 kg železa je potrebné vyťažiť približne 200 kg železnej rudy.

To obtain 1 kg of iron is needed to extract about 200 kg of iron ore.

Jedna stará nepoškodená chladnička obsahuje priemerne 400 gramov freónu. Toto množstvo freónu má taký istý účinok ako 4 tony oxidu uhličitého (CO₂), ktorý spolu s inými plynmi spôsobuje smog a globálne otepľovanie. Tolko CO₂ vypustí do ovzdušia auto, ktoré prejde približne 20 000 kilometrov.

One old not damaged fridge contains approximately 400 g of freon. Such amount of freon has the same effect as 4 tons of carbon dioxide (CO₂), which together with other gases causing global warming and smog. Such amount of CO₂ released into air one car driving approximately 20,000 kilometers.

Na absorpciu 4 ton CO₂ z ovzdušia je potrebných až 13 stromov, ktorým by to trvalo približne jeden rok!

In order to absorb 4 tons of CO₂ from the air it is necessary to have 13 trees and it would take them about one year!

Až 90 % elektroodpadu sa dá naďalej využívať. Suroviny získané recykláciou sa dajú použiť na výrobu rôznych ďalších výrobkov alebo použiť ako zdroj alternatívnej energie. Druhotné suroviny šetria prírodné zdroje, ktoré sa nemusia ťažiť v prírode. **Odovzdaním spotrebičov do zberu umožňujete ich recykláciu a prispievate k ochrane životného prostredia.**

Up to 90 % of electrical use can continue. Recycling of raw material can be used to produce a variety of other products or as a source for production of alternative energy. Secondary materials saves natural resources that are not mine. **Disposing of them enable recycling and contribute to environmental protection.**

ENVIRONMENTÁLNE PROJEKTY

ENVIRONMENTAL PROJECTS

Zmeniť myslenie človeka a naučiť ho novým návykom je dlhodobý proces. Preto aj pri environmentálnej výchove je najlepšie začať už od detstva. Práve vďaka deťom menia svoje správanie k lepšiemu častokrát aj dospelí. Naše osvetové aktivity preto zameriavame najmä na deti a mládež.

To change the mindset of people and to teach them new habits is a long-term process. Therefore the best time to start with environmental education is from childhood. And it is thanks to the children that adults often change their behaviour for the better. Our educational activities are therefore mainly focused on children and youth.

strana 17

SME V ŠKOLE

ZASTAVENIE ŠTVRTÉ:

ODPADY alebo O nepotrebných veciach

INDIÁNSKE UZLÍKY PAMÄTI

- 14. 9. – Medzinárodná akcia Clean up the World – Očistíme Zem
- 24. 11. – Svetový deň bez nákupov

CHROBÁKY DO HLAVY

Vďaka separovaniu odpadu bolo v západnej Európe od roku 1994 ušetrených 10 miliónov ton ropy. • Od roku 1994 bolo vďaka separovaniu odpadu v krajinách, kde tak robia, vypustených do ovzdušia o 25-tisíc ton skleníkových plynov menej.

- Recyklovaním jednej tony triedeného papiera sa ušetrí 17 stromov a 27 kg emisií sa vypustí do ovzdušia.

EKOÚLOHY

Úloha 1: Reklamný slogan
Predstav si, že si člen reklamného tímu, ktorý do elektropotrebičmi pri vyradovaní zaobchádzať slogan, ktorý bude ekologicky ladený. Môžeš sa starých chladničiek: RUKY PREČ OD MOJEJ STA vaše zdravie!

strana 12

SME V ŠKOLE

- d) Skleníkový efekt znamená, že Zem sa vplyvom CO₂ otepluje.
- e) Skleníkový efekt znamená, že sa v súčasnosti stavajú prevažne budovy zo skla a kovu.
- f) Veľké množstvo CO₂ v atmosfére je užitočné, lebo nám umožňuje dýchať teplejší vzduch.
- g) Skleníkový efekt spôsobuje, že vznikajú púšte.
- h) Množstvo CO₂ v ovzduší sa za posledných 10 rokov nezmenilo.
- i) Skleníkový efekt spôsobuje, že sa topia ľadovce vplyvom oteplenej zemskéj kôry.
- j) Skleníkový efekt spôsobuje, že sa nemôžeme v zime lyžovať.

Úloha 9: Štyri živly
Napíš filmový scenár k filmu o Štyroch živloch. Vo filme sa budú zhovárať voda, zem, vzduch a oheň o tom, čo majú a čo nemajú rady na ľuďoch. Skúste v triede najlepšie scenáre zdramatizovať a predviesť.

Na stránkach www.zelenybod.sk a www.envi.dom.sk sa dozviete, ako na to.

Recyklácia elektroodpadu v učebných osnovách

V roku 2012 sme sa už tretíkrát zapojili do projektu denníka SME, v rámci ktorého sa žiaci IX. ročníka základných škôl pod vedením svojich pedagógov venujú počas vyučovania problematike zberu a recyklácie odpadu. Súčasťou projektu je pracovný zošit, ktorý vytvorili pedagógovia v spolupráci s nami a s kolektívnymi organizáciami EKOLAMP SLOVAKIA a ENVI-PACK, podieľajúcimi sa na projekte. Zošit slúži ako učebná pomôcka. V roku 2012 sa ďalších **3 333 žiakov zo 74 základných škôl** po celom Slovensku naučilo, ako a prečo je potrebné separovať. **O tom, že je projekt úspešný a má zmysel, hovoria pozitívne hodnotenia pedagógov zo zapojených škôl.**

WEEE recycling in curricula

In 2012 we participated for the third time in the project of SME daily which includes engagement of primary school 9th year pupils with their teachers who discuss the topic waste collection and recycling during their lessons. The project includes a workbook which was drafted by teachers in cooperation with us and collective organizations EKOLAMP SLOVAKIA and ENVI-PACK which participate in the project. The workbook serves as a teaching aid. In 2012 there were **3 333 pupils from 74 primary schools** all over Slovakia who learned how and why it is necessary to separate waste. **The fact that the project is successful and meaningful is underlined by positive assessments of teachers from participating schools.**

O elektroodpade na Dvojke

Spolu s EKOLAMP Slovakia sme vytvorili dvojdielny dokument **Na Zelenej linke – Kam patria staré spotrebiče**, ktorý odvysielala Slovenská televízia v priebehu decembra 2011 a januára 2012. Teda v období, keď ľudia pred Vianocami alebo v rámci novoročných výpredajov často vymieňajú staré spotrebiče za nové.

Živé reportáže z mobilných zberov, rozhovory so zástupcami obcí a zberných dvorov, ako aj ankety medzi samotnými spotrebiteľmi sprostredkovali divákovi komplexné informácie o tom, prečo sú zber a recyklácia elektroodpadu dôležité. Dokumenty nám tak poskytli priestor na pozitívnu prezentáciu činnosti oboch združení a ich výrobcov v oblasti rozvoja systému zberu elektroodpadu a osvete v tejto oblasti. Obe reportáže má STV k dispozícii a môže ich použiť a odvysielat aj v budúcnosti.

About WEEE on Two

In cooperation with EKOLAMP Slovakia we created a two-part documentary film **“On the Green Line - Where old appliances belong”**, which was broadcast by the Slovak Television during December 2011 and January 2012 - in the period around Christmas and New Year, when consumers often change old appliances for new ones.

Live reportages from mobile collections, interviews with representatives of municipalities and collection sites as well as a survey among consumers convey complex information to viewers about why are collecting and recycling WEEE important. Documents provide space for positive presentation of the activities of both associations and manufacturers in the development of WEEE collection and public education in this area. STV has both reportages available for future use as well.

ZŠ, Sečovská Polianka / Primary school, Sečovská Polianka:

„Projekt bol realizovaný na hodinách biológie a chémie 9. ročníka, niektoré aktivity v rámci krúžku. So žiakmi sme zrealizovali úlohy: Mýtometer, Rozhovor dvoch stromov, Kniha sťažností, Život po živote. Príbeh dvoch práčok, Diskusná skupina. V rámci chémie sme sa vrátili k téme o kyslých dažďoch a freónoch. V rámci krúžku si žiaci s nadšením zahrali hru Triediči odpadov.

Myslíme si, že aktivity, úlohy a informácie, ktoré sme nadobudli týmto inovatívnym spôsobom, zanechali nielen príjemný pocit, ale aj dostatočné vedomosti. Žiaci prepojili informácie s reálnym životom. Viedli sme živé diskusie na témy triedeného odpadu, šetrenia energie, úsporných žiaroviek. Pre nás bol daný projekt významným prínosom. Ako pedagóg som tam našla mnohé krásne nápady a aktivity, ktoré sa pre krátkosť času nedali v danej dobe realizovať, ale určite ich využijem aj v ostatných rokoch...“

“The project was implemented at biology and chemistry lessons for 9th grade pupils. Some activities were done in the club. We performed the following tasks with students: toll meter, discussion of two trees, book of complaints, life after life, story of two washing machines, discussion group. As part of chemistry lessons we came back to the issue of acid rains and freon. In the club pupils played the game “Waste sorters” with enthusiasm.

We think that activities, tasks and information we acquired in this innovative way left the involved parties not only with a pleasant feeling, but also sufficient knowledge. Pupils interconnected information with real life. We had lively discussions on the topics concerning separated waste, energy savings, and economy bulbs. The given project was a significant asset for us. As a teacher I found there many beautiful ideas and activities which could not be implemented due to the short time period, but I will surely use them in upcoming years...”

Tisíce návštevníkov festivalov vie, kam so starými spotrebičmi

Osvetu v oblasti environmentálnej výchovy prinášajú svojim návštevníkom aj viaceré hudobné či filmové festivaly. Preto aj ENVIDOM spolu s kolektívnymi organizáciami EKOLAMP Slovakia a ELEKOS prispel svojimi aktivitami k ich programu. Maľovať na spotrebiče alebo vidieť bábkové divadlo **Nepatríme na smetisko** mohli návštevníci Pohody - najväčšieho slovenského open-air festivalu, ktorý je vďaka svojej rôznorodosti zamerania a otvorenosti voči novým myšlienkam na šírenie ekologickej osvetu ako stvorený. Každý rok ho navštívi približne 30 000 ľudí z rôznych kútov Slovenska. Návštevníkmi sú aj mnohé rodiny s deťmi, pre ktoré sú v rámci detského parku pripravené rôzne zábavné a vzdelávacie podujatia.

Filmové festivaly **Hory a mesto** a **ENVIROFILM** prinášajú do mesta prírodu a prostredníctvom skvelých domácich a zahraničných filmov prispievajú k zvyšovaniu environmentálneho povedomia verejnosti. Obrovský záujem verejnosti o program týchto festivalov svedčí o tom, že téma ochrany životného prostredia je ľuďom blízka. Maľovanie na spotrebiče a bábkové divadlo sprostredkovalo deťom myšlienku, že každý spotrebič si zaslúži dôstojnú rozlúčku a nepatrí v žiadnom prípade do komunálneho odpadu. Bábkové divadlo sme priniesli aj mnohým deťom v rámci podujatí ku Dňu detí v Piešťanoch, Trenčíne či Nitre.

Thousands of festival visitors know what to do with old appliances

A number of musical or film festivals give information in the field of environmental education to their visitors. Therefore ENVIDOM along with collective organizations EKOLAMP Slovakia and ELEKOS contributed with its activities to their program. The visitors of Pohoda – the biggest Slovak open-air festival which is ideal thanks to its diversity and openness towards new ideas to spread environmental information - could paint on appliances, or see puppet theatre **"We do not belong to landfill"**. About 30 000 people from various parts of Slovakia come to the festival every year. The visitors also include many families with children for which various entertaining and educational events are prepared as part of Children's park.

The film festivals **Mountains and town** and **ENVIROFILM** bring nature to the town including great Slovak and foreign movies, contributing, thus, to increasing environmental awareness of public. Big interest from the side of the public in the program shows that people care about the issue of environmental protection. Painting on appliances and puppet theatre delivered the message to children that every old appliance deserves a dignified farewell and does not belong to municipal waste at all. We brought puppet theatre to many children as part of events on Children's Day in Piešťany, Trenčín and Nitra.

Odborné konferencie

V roku 2012 sme sa spolu s ostatnými kolektívnymi organizáciami v rámci KC ELEKTROODPAD zúčastnili odborných konferencií Deň odpadového hospodárstva a Komunálny manažment. Sú to významné podujatia, na ktorých sa zúčastňujú mnohí zástupcovia obcí a miest. Aj touto formou sme im mohli prezentovať činnosť našich kolektívnych organizácií a ponúknuť naše spoľahlivé služby v prípade, že ich potrebujú.

Expert conferences

In 2012 we participated along with other collective organizations within CC WEEE at expert conferences Waste Management Day and Communal management. These are important events with participation of many representatives of towns and municipalities. In this form we could present activities of our collective organizations and offer them reliable services in case of their need.

ENVIDOM A TVORBA LEGISLATÍVY

ENVIDOM AND LEGISLATION DRAFTING

Finančné aj prevádzkové plánovanie zberu a recyklácie elektroodpadu úzko súvisí s celkovou situáciou v predaji elektrozariadení a postavením elektrotechnického priemyslu v SR, na ktoré má významný vplyv aj legislatíva. Od počiatku našej činnosti preto aktívne zastupujeme a hájime záujmy našich účastníkov pri tvorbe zákona o odpadoch. Komunikáciu so zákonodarcami nám uľahčuje aj **naše členstvo v Republikovej únii zamestnávateľov**, kde sme sa v roku 2012 stali súčasťou pracovnej skupiny na tvorbu odpadovej legislatívy.

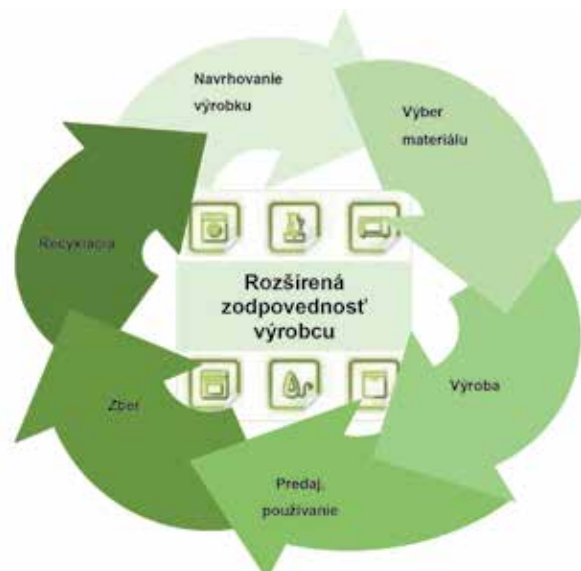
V roku 2012 sa už po niekoľkokrát v histórii tvorby odpadovej legislatívy zopakovala situácia, keď by prijatie navrhovanej novely zákona pripravenej predchádzajúcou vládou znamenalo zhoršenie postavenia výrobcov a dovozcov elektrozariadení. Otvoril by sa väčší priestor pre subjekty, ktoré sídli v zahraničí a predávajú výrobky slovenským spotrebiteľom, pričom slovenské subjekty by boli diskriminované a financovali by aj elektroodpad z výrobkov predaných zahraničnými subjektmi. Nevyriešila by sa ani potreba transpozície európskych smerníc do slovenskej odpadovej legislatívy, na základe čoho Slovensku hrozila vysoká pokuta zo strany Európskej komisie. Navrhovaná novela by v praxi znamenala zvýšenie cien elektrozariadení a následnú nižšiu konkurencieschopnosť výrobcov so sídlom v SR, čo by malo negatívny vplyv na celkový predaj, zamestnanosť, odvody daní do štátneho rozpočtu. Takmer 3000 pripomienok v medzirezortnom pripomienkovom konaní svedčí o naozaj zle pripravenej novele, ktorá by nepriniesla žiadne zlepšenia v procese efektívneho nakladania s odpadom.

Neustála komunikácia so zákonodarcami počas uplynulého roka, informovanie verejnosti prostredníctvom médií, iniciovanie hromadnej pripomienky k navrhovanej novele zákona o odpadoch a podpora našich účastníkov výrazne pomohli zastaviť schválenie novely zákona o odpadoch, ktorá nerešpektovala princípy rozšírenej zodpovednosti výrobcov a ani ďalšie pravidlá vyplývajúce z európskych smerníc.

Financial and operational planning of WEEE collection and recycling is closely related to overall situation concerning EEE sales and position of electro-technical industry in SR which is significantly influenced by legislation. From the beginning of our activities we therefore actively represent and defend the interests of our participants when it comes to the preparation of the Act on Waste. Communication with legislators is facilitated by **our membership in the National Union of Employers** in which we became a member of working group for preparation of waste legislation in 2012.

The situation which occurred in 2012 was the same as a number of times before in the history of waste legislation, when adoption of proposed draft law prepared by the previous government would mean worsening of the position of EEE manufacturers and importers. It would open more room for companies located abroad which sell products to Slovak consumers, while Slovak companies would be discriminated and they would finance also WEEE generated from products sold by foreign subjects. It would not ensure transposition of European directives into Slovak waste legislation which would cause the threat of high fine from the European Commission. Proposed law would, in practice, mean an increase of EEE prices and, subsequently, a lower competitiveness of manufacturers located in SR which would have a negative impact on overall sale, employment, tax revenues to state budget. Almost 3000 comments in inter-ministerial commenting procedure give evidence of badly prepared draft law which would not bring any improvements to the process of efficient waste management.

Permanent communication with legislators in course of the past year, informing public in media, initiating mass comment to the draft Act on Waste and support of our participants helped significantly to suspend the approval of proposed amendment to the Act on Waste which did not respect the principles of the Extended Producer Responsibility, nor other rules under European directives.

Odstránenie všetkých nedostatkov novely by trvalo mesiace, na čo Slovensko nemalo čas, ak chcelo odvrátiť sankcie Bruselu. Z tohto dôvodu prijalo nové vedenie envirorezortu v októbri 2012 len **tzv. krátku novelu**, ktorá zaviedla do našich zákonov európsku legislatívu podľa požiadaviek EÚ a **zrušila tiež zákaz vývozu elektroodpadu do zahraničia**, ktorý Slovensku EÚ tiež vytýkala. Zrušenie zákazu vývozu umožní zrovnoprávniť postavenie výrobcov voči spracovateľom, ktorí vďaka zakazu vývozu mohli držať ceny spracovania na úrovni dva až trikrát vyššej ako v zahraničí. Vďaka tomu sme na rok 2013 dosiahli priaznivejšie ceny spracovania elektroodpadu, čo nám od 1. januára 2013 umožnilo znížiť poplatky za zhodnotenie elektroodpadu.

Removal of all shortcomings of the proposed draft law would take months and Slovakia did not have time for that if the country wanted to avoid sanctions from Brussels. For this reason, the new management of the Ministry of Environment adopted in October 2012 only so called **"short amendment"** which introduced into our laws European Legislation in accordance with EU requirements **and also abolished WEEE export ban to other countries** which was also one of the objections of EU against Slovakia. The abolishment of export ban will allow to put on equal footing the position of manufacturers with recycling companies who could keep processing prices at the level which was two to three times higher in comparison with other countries due to the export ban. Thanks to that we achieved more favourable prices of WEEE processing for 2013 which enabled us to decrease fees for WEEE reclamation from 1st January 2013.

ZIVOTNÉ PROSTREDIE

Nová vláda má šancu zosúladiť odpadovú legislatívu SR s európskou

Aj v záujme zlepšenia ekonomiky Slovenska

Nová vláda má šancu dokázať to, čo sa nepodarilo predchádzajúcim vládam – nastaviť odpadovú legislatívu tak, aby motivovala výrobcov aj spotrebiteľov ku korektnému nakladaniu s odpadom.

Významná skupina povinných osôb z radu výrobcov, dovozcov a distribútorov elektrozariadení sa už dlhodobo snaží o vytvorenie legislatívy spravodlivej pre všetky subjekty odpadového hospodárstva vrátane nich samotných. Povinné osoby sú totiž subjektmi, ktoré sú v celej EÚ jedine zodpovedné za svoje výrobky od ich vývoja, výroby cez predaj, servis až po nakladanie s odpadom z nich. Nový zákon o odpadoch mal byť hotový do konca roka 2011 s ambíciou odstrániť všetky nedostatky, ktoré nám dosiaľ Európska komisia vytýkala z dôvodu nedostatkových či nesprávnych transpozícií európskej legislatívy. Finálny návrh nie je stále k dispozícii. Termín pre transpozíciu európskej rámcovej smernice o odpadoch do národnej legislatívy bol pritom už v decembri 2010. Slovensku dnes preto hrozia od EÚ sankcie. Zástupcov významných kolektívnych organizácií zastupujúcich výrobcov a dovozcov mnohých národných a nadnárodných značiek sme sa preto opýtali...

Čo by mala podľa vás nová vláda v oblasti odpadového hospodárstva v prvom rade urobiť?

Peter Valent, ENVIDOM: Nová vláda má možnosť korekčne zosúladiť národnú legislatívu v oblasti životného prostredia s platnými smernicami a základnými princípmi EÚ. Ako prvý sa musí zrušiť zákaz vývozu nebezpečného odpadu, ktorý porušuje pravidlá voľného pohybu odpadů v rámci EÚ a aj Brusel nám ho už dlhšiu dobu vytýka. Posilňuje exkluzívne postavenie slovenských spracovateľov, ktoré ich nemajú spraviť za tržbov v rámci EÚ, čím logicky strkajú kôk so zahraničnými spracovateľmi v rozvoji a zefektívňovaní recykliácie. Ziaľ, ani nový POH SR nezviesol viac nádeje do problematiky a opatrenia, ktoré by mali pozitívny vplyv na rozvoj odpadového hospodárstva v oblasti elektroodpadu sú rozpracované nedostatočne alebo jednoducho.

Opäť sa tak nezdravo a na úkor jedného odvetvia priemyslu – výrobcov posilňuje postavenie iného odvetvia priemyslu – spracovateľov. Výrobcovia však žijú v Európe bez hraníc. Majú nielen slovenskú konkurenciu, ale konkurujú im aj výrobcovia a predajcovia okolitých krajín. Je nutné si uvedomiť, že odvetvie elektroprmyslu v SR zamestnáva desiatitisíce zamestnancov, ktorých práca v konkurenčnom boji v rámci EÚ môže byť aj takýmto opatreniami ohrozená.

Aký má podľa vášho názoru srovnateľný paradox dosah na slovenskú ekonomiku?

Oliver Celko, EKOLAMP SLOVAKIA: Jednoznačne negatívny. Ak musia výrobcovia na Slovensku spracovávať za vyššie ceny, musia to zohľadniť vo výške recyklačných poplatkov a teda v cene spotrebiteľov, ktoré predávajú. Slováci však majú veľa možností pre nákup lacnejších elektrospotrebičov neďaleko za hranicami v susedných krajinách. Súťažna kasa Slovenska a tak prichádza o DPH, ako aj o dane z príjmu slovenských výrobcov a predajcov.

Prí tvorbe spravodlivého zákona o odpadoch by preto mala vláda myslieť na to, že výrobcovia a dovozcovia elektrozariadení sú jedine povinné osoby, ktoré nesú celú zodpovednosť za výrobky aj za odpad z nich len na svojom území. V rámci svojej činnosti musia dodržiavať množstvo noriem a zákonov týkajúcich sa povinností k úžitnému rozpočtu (platenie daní), k životnému prostrediu (zodpovednosť za zber a zhodnotenie elektroodpadu), voči spotrebiteľom (zákon o týkaní sa bezpečnosti výrobkov a ochrany spotrebiteľa) a mnohé ďalšie. Musia stanoviť takú cenu výrobkov, aby ich boli ľudia ochotní kupovať a zá-

roveň, aby im pokryla všetky náklady a generovala zisk. Do nákladov na výrobky a teda aj do ich cien sa samozrejme zahrnú aj recyklačné poplatky. Výrobcovia sa preto snažia optimalizovať aj tieto náklady tak, aby si splnili povinnosti a zároveň, aby prilákali všetky svoje povinnosti a zároveň, aby prilákali vyššie ceny spotrebiteľov, za ktorých budú spotrebiteľia tieto výrobky kupovať. Čím sú totiž vyššie ceny výrobkov, tým ľahšie sa predávajú. A len prosperujúce firmy môžu dávať prácu tisíckam zamestnancov na Slovensku a platiť dane do štátneho rozpočtu.

Podľa niektorých spracovateľov v SR, je však vraj zhodnocovanie elektroodpadu stratové a výrobcovia by mali z recyklačných poplatkov, ktoré občania uhradia v cenách ich výrobkov, podporiť aj zhodnotenie...

Alexander Kováč, ETALUX: Vláda by nemala zabúdať, že spracovatelia sú tiež súkromné firmy, ktoré pracujú na princípe tvorby zisku. Spracovanie elektroodpadu je vo všetkých krajinách normálna podnikateľská činnosť. Výrobcovia dodávajú spracovateľovi elektroodpad a riadne mu zaplatia za jeho spracovanie. Spracovateľ zhodnotí tento tovar, ziská z neho ďalšiu surovinu a tú ďalej predá. Treba byť samozrejme vľdy do úvahy, o aký druh elektrozariadenia ide. Niektoré druhy sú na spracovanie náročnejšie a teda drahšie, spracovanie iných je naopak výnosné. Vo vyspelých ekonomikách je dokonca normálne, že za množstvo, nielen veľké domáce spotrebiteľ (pračky, sporáky a pod.), spracovateľ platí výrobcovi za to, že mu dodal tento „tovar“. Spracovateľ z neho totiž získava vysoké množstvo kovov, ktoré ďalej predá. Aj spracovateľ musí samozrejme dodržiavať množstvo tech-

Ciele na rok 2013

Schválením krátkej novely zákona o odpadoch sa naša práca na tvorbe legislatívy nekončí. Práve naopak. Čaká nás množstvo práce pri príprave nového, komplexného zákona o odpadoch. Každý členský štát EÚ musí do 14. februára 2014 zmeniť a doplniť svoju národnú legislatívu v súlade s novou európskou smernicou o elektroodpade, ktorú v júli 2012 schválil Európsky parlament. V tejto súvislosti musíme vyriešiť množstvo úloh súvisiacich napríklad s obmedzením existencie „freeriders“ – výrobcov a dovozcov elektrozariadení vyhýbajúcich sa svojim povinnosťami voči životnému prostrediu. V spojitosti s čoraz ambicióznymi cieľmi zberu elektroodpadu, ktoré sa majú každoročne dosiahnuť, je nevyhnutné spravodlivo, ale pritom reálne stanoviť ciele pre jednotlivých výrobcov.

Treba určiť jasné a korektné pravidlá a povinnosti jednotlivých subjektov a zjednodušiť administratívnu náročnosť vykonávania zberu. Najmä v skupine malých elektrozariadení je potrebné pre občanov rozšíriť možnosti odovzdávať elektroodpad do zberu. Aj v oblasti vývozu elektrozariadení je nevyhnutné stanoviť transparentné a reálne podmienky, aby sa mohol realizovať aj v praxi.

Je tiež potrebné ošetriť opätovné používanie elektrozariadení, ktoré podľa rámcovej smernice o odpadoch patrí k opatreniam na predchádzanie vzniku odpadov. Tu je nevyhnutné definovať, aké elektrovýrobky by sa mohli zaradiť do systému opätovného používania (vek, druh), a precízne stanoviť zákonné normy pre celý proces opätovného použitia, ktoré dnes chýbajú. Napríklad jasne určiť, kto by mohol skontrolovať funkčnosť elektrovýrobcov určených na opätovné použitie, kto by ich mohol opraviť, aké opravy by boli vôbec akceptovateľné, aby sa na výrobok mohla poskytnúť opätovná záruka. A pri tom všetkom zhodnotiť ekonomickú efektívnosť a environmentálny vplyv tohto procesu.

Naším spoločným cieľom je vytvoriť legislatívu rešpektujúcu európske pravidlá, ktorá bude výrobcov a ich kolektívne organizácie konečne motivovať na ďalší rozvoj zberu elektroodpadu s ohľadom na ochranu životného prostredia, a výrobcov nebude odopierať ich právomoci v rozhodovaní o tom, s kým, ako a za koľko sa efektívne postarajú o svoj elektroodpad.

Targets 2013

Adoption of short amendment to the Act on Waste does not mean end of our work on legislation preparation. On the contrary, we face a lot of work on preparation of a new, comprehensive Act on Waste. Each EU member state is obliged to change and amend its national legislation until 14th February 2014 in accordance with new Waste Electrical and Electronic Equipment Directive which was adopted by the European parliament in July 2012. In this context we need to find solutions to a number of challenges related for instance to limiting of existence of “free riders” – manufacturers and importers of EEE avoiding their obligations towards environment. In connection with more and more ambitious targets of WEEE collection which should be achieved every year, it is necessary to set targets for individual manufacturers in a fair, but realistic manner.

It is necessary to determine clear and correct rules and obligations of individual entities and to simplify administrative burden related to performance of collection. Mainly with regard to the group of small EEE citizens should have more possibilities to hand over WEEE to collection site. With regard to EEE export it is also necessary to determine transparent and realistic conditions to make sure it can be implemented in practice.

It is also necessary to cover reuse of EEE which is one of the measures to prevent generation of waste according to framework directive. It is indispensable to define what kinds of EEE could be included into the system of reuse (age, type) and to determine precisely legal norms for the whole reuse process which are currently missing. For instance to define clearly who could check functionality of EEE designed for reuse, who could repair them and what repairs would be acceptable at all, so that a new warranty can be given to the product. Economic efficiency and environmental impact of this process should be assessed along with these steps.

Our common goal is to draft legislation respecting European rules which will motivate manufacturers and their collective organizations to further development of WEEE collection with regard to protection of environment and will not deny rights of manufacturers to decide with whom, how and at what costs they will efficiently take care of their WEEE.

FINANCOVANIE FINANCING

Výšku recyklačných poplatkov posudzuje ENVIDOM priebežne počas celého roka. Odvíja sa od objemu predaja spotrebičov na slovenskom trhu, od množstva vznikajúceho elektroodpadu za dané obdobie a cien jeho spracovania. **Zber a recyklácia elektrospotrebičov je pre našich účastníkov neziskovou činnosťou.** Výšku poplatkov preto stanovujeme tak, aby pokryli všetky finančné náklady spojené so zberom a jeho propagáciou, prepravou a spracovaním všetkého vzniknutého elektroodpadu.

Významné národné a nadnárodné koncerny, ktoré založili ENVIDOM, presadzujú od počiatku jeho existencie politiku transparentného financovania zberu a recyklácie elektroodpadu. Z tohto dôvodu ENVIDOM využíva **viditeľné recyklačné poplatky**, ktoré jeho účastníci zahŕňajú do cien svojich výrobkov a odvádzajú do ENVIDOMU.

Výhody viditeľných poplatkov

Viditeľné uvádzanie poplatkov (napr. na faktúre či dodacom liste) **chráni výrobcov aj spotrebiteľov.**

Každý subjekt v celom procese distribúcie výrobku od výrobcu až k spotrebiteľovi má informáciu o tom, aká časť z ceny výrobku sa odvedie na jeho ekologickú recykláciu. **Viditeľnosť poplatkov umožňuje jednoduchšiu a efektívnejšiu kontrolu** výrobcov, dovozcov aj predajcov elektrozariadení, či sa v potrebnej výške podieľajú na financovaní budúceho odpadu zo svojich výrobkov **a prispieva k identifikácii „freeriderov“** – firiem, ktoré sa vyhýbajú plneniu povinností voči životnému prostrediu.

The amount of recycling fees is reviewed by ENVIDOM continuously throughout the year. It is based on development of sales of appliances in the Slovak market, amount of generated WEEE in the given period and prices of its processing. **Collection and recycling of EEE is a non-profit activity for our participants.** Therefore, we determine fee amounts in a way that covers all financial costs related to collection, promotion and transportation and processing of all the generated WEEE.

Significant national and supranational corporations which founded ENVIDOM have promoted a policy of transparent financing of WEEE collection and recycling since its establishment. For this reason ENVIDOM uses **recycling fees** which are included by its participants into prices of their products and paid to ENVIDOM.

Advantages of visible fees

Visible specification of fees (e.g. in invoice or supply letter) **protects both manufacturers and consumers.** Every entity in the whole process of product distribution from manufacturer to consumer has information specifying what part of product price is allocated to its environmentally friendly recycling. **Visibility of fees allows a more simple and efficient control** of EEE manufacturers, importers and retailers, whether they participate in necessary amount in financing future waste from their product and **contribute to identification of “free riders”** – companies which avoid fulfilment of obligations towards environment.

Podľa stanoviska MŽP SR sú práve tieto dôvody, prečo v procese transpozície novej európskej smernice 2012/19/EÚ do slovenskej legislatívy plánuje čo najskôr využiť možnosť povinného zobrazovania recyklačných poplatkov od výrobcu až po konečného užívateľa na dodacom liste alebo faktúre či pokladničnom bloku. Súčasne sa MŽP SR v rámci tvorby novej legislatívy snaží presadiť, aby výrobcovia uvádzali tieto poplatky na svojich slovenských webových stránkach alebo webových stránkach svojich kolektívnych organizácií.

According to the standpoint of the Ministry of Environment SR these are the reasons why it plans to use possibility of mandatory display of recycling fees from manufacturer up to the final user in supply letter, invoice or receipt in the process of transposition of new European directive 2012/19/EU into the Slovak legislation. At the same time, the Ministry of Environment, as part of new legislation drafting, tries to ensure that manufacturers specify these fees in their Slovak web site, or web site of their collective organizations.

Recyklačné poplatky platné od 1. 1. do 31.12. 2012 Recycling fees valid from 1 January until 31 December 2012	€ s DPH/ks uvedený na trh € inc. VAT/pc placed on the market
Chladničky a mrazničky Refrigerators and freezers	18,00 €
Malé chladničky, mrazničky a domáce vitríny s vonkajšími rozmermi max. 900 x 650 x 650 mm Small refrigerators, freezers and household cooling cabinets with external dimensions up to 900x650x650 mm	9,48 €
Ostatné veľké domáce spotrebiče Other large household appliances **	5,04 €
Mikrovlnné rúry Microwave ovens	1,62 €
Iné veľké domáce spotrebiče (do 10 kg, dvojplatinčky...) Other large household appliances (up to 10 kg, dual hot plates,...)	0,90 €

** Do kategórie Ost. veľké domáce spotrebiče patria aj malé chladiace zariadenia bez kompresora vybavené polovodičovým chladením
Category Other Large household appliances also includes small compressor-free cooling devices with semi-conductor cooling

V roku 2012 bola v oblasti viditeľnosti poplatkov „duálna“ situácia. Pre veľké domáce spotrebiče platila možnosť zviditeľňovania recyklačných poplatkov (platí do 13. 2. 2013). V skupine malých domácich spotrebičov a elektrických a elektronických nástrojov sa však táto možnosť v zmysle zákona skončila 13. 2. 2011. Tieto poplatky sme preto v roku 2012 nezverejňovali ako „viditeľné“ recyklačné poplatky. Ich zber a spracovanie elektroodpadu sme však zabezpečovali naďalej, preto nám za tieto skupiny výrobcov účastníci ENVIDOMU odvádzali tzv. Poplatky za zhodnotenie elektroodpadu.

There was a “dual” situation in 2012 concerning visibility of fees. As regards large domestic appliances there was a possibility to make recycling fees visible (valid until 13th February 2013). As regards small domestic appliances and electric and electronic equipment, this option expired on 13th February 2011 pursuant to the law. Therefore we did not disclose these fees as “visible” recycling fees in 2012. However, we continued to ensure their collection and EEE processing, therefore ENVIDOM participants paid so called Fees for EEE recovery for these groups of products.

Poplatok za zhodnotenie elektroodpadu od 1. 1. do 31.12. 2012 Fee for recovery of WEEE valid from 1 January until 31 December 2012	€ s DPH/ks uvedený na trh € inc. VAT/pc placed on the market
Vysávače Vacuum cleaners	0,78 €
Ostatné malé domáce spotrebiče (mixéry, žehličky, fény, kávovary...) Other small household appliances (mixers, irons, hairdryers, coffee-makers..)	0,30 €
Elektrické a elektronické nástroje Electric and electronic tools	0,30 €

Udalosti, ktoré nastali po 31. 12. 2012 / Events which occurred after 31st December 2012:

Na základe platnej európskej legislatívy sa od januára 2013 zrušila povinnosť oddeľovať tzv. „nový“ odpad (z výrobkov uvedených na trh od 13. augusta 2005) od „historického“ (z výrobkov uvedených na trh do 13. augusta 2005). Z tohto dôvodu sme zlúčili predchádzajúce Recyklačné poplatky a Poplatky na nový odpad do jedného tzv. **Poplatku za zhodnotenie elektroodpadu** pre všetky kategórie elektrozariadení, ktorých zber a recykláciu zabezpečujeme.

On the basis of effective European legislation from January 2013 the obligation to separate so called „new waste“ (from products placed on the market from 13th August 2005) from “historic waste“ (from products placed on the market before 13th August 2005). For this reason we merged previous Recycling fees and Fees for new waste into one fee the **so called Fees for WEEE recovery** for all EEE categories for which we ensure collection and recycling.

Na základe svojho stanoviska týkajúceho sa zviditeľňovania poplatkov MŽP SR podporuje „viditeľné“ uvádzanie poplatkov, pričom podľa európskych smerníc sa v prechodnom období od 13. 2. 2013 do 14. 2. 2014 výrobcovia môžu naďalej sami rozhodnúť, či poplatky budú uvádzať alebo nie. Z tohto dôvodu Valné zhromaždenie ENVIDOMU schválilo s účinnosťou od 1. januára 2013 **Poplatky za zhodnotenie elektroodpadu ako „viditeľné poplatky“ pre všetky kategórie**, ktoré účastníci ENVIDOMU uvádzajú na trh. Podľa stanoviska MŽP SR sa viditeľné poplatky môžu uvádzať na obale, etikete, faktúre alebo dodacom liste v celej distribučnej sieti od výrobcu až po predajcu.

Krátka novela zákona schválená v októbri 2012 zrušila zákaz vývozu elektroodpadu do zahraničia. Aj vďaka tomu sme dosiahli priaznivejšie ceny spracovania elektroodpadu, čo **nám od 1. januára 2013 umožnilo znížiť Poplatky za zhodnotenie elektroodpadu.**

Od 1. januára 2013 s cieľom komplexnej ponuky služieb poskytujeme účastníkom ENVIDOMU prostredníctvom našich zmluvných partnerov možnosť zabezpečenia zberu a recyklácie elektroodpadu aj z kategórií 3, 4 a 7.

On the basis of its standpoint concerning display of fees, Ministry of Environment SR supports „visible“ specification of fees, while pursuant to European directives in transitory period from 13th February 2013 until 14th February 2014 manufacturers can decide on their own whether they display the fees, or not. For this reason ENVIDOM General Assembly approved with effect from 1st January 2013 **Fees for WEEE recovery as visible fees for all categories** which ENVIDOM participants place on the market. According to the opinion of the Ministry of Environment visible fees can be displayed on the packaging, label, invoice, or supply letter in the whole distribution network from manufacturer to retailer.

Short amendment to the Act approved in October 2012 abolished WEEE export ban. Also thanks to this step we achieved more favourable prices of WEEE processing which allowed us **to decrease fees for WEEE recovery from 1st January 2013.**

Starting 1 January 2013 to provide a comprehensive service we offer to ENVIDOM´s participants through our partners the possibility of collecting and recycling of WEEE in the categories 3, 4 and 7.

Poplatok za zhodnotenie elektroodpadu od 1. 1. 2013 Fee for recovery of WEEE valid from 1 January 2013	€ s DPH/ks uvedený na trh € inc. VAT/pc placed on the market
Chladničky a mrazničky Refrigerators and freezers	15,42 €
Malé chladničky, mrazničky a domáce vitríny s vonkajšími rozmermi max. 900 x 650 x 650 mm Small refrigerators, freezers and household cooling cabinets with external dimensions up to 900x650x650 mm	8,22 €
Ostatné veľké domáce spotrebiče Other large household appliances **	4,92 €
Mikrovlnné rúry, Odsávače pár nad 10 kg do 20 kg Microwave ovens, Cooker hoods above 10 kg up to 20 kg	1,38 €
Iné veľké domáce spotrebiče (do 10 kg, dvojplatinčky...) Other large household appliances (up to 10 kg, dual hot plates,...)	0,72 €
Vysávače Vacuum cleaners	0,72 €
Ostatné malé domáce spotrebiče (mixéry, žehličky, fény, kávovary...) Other small household appliances (mixers, irons, hairdryers, coffee-makers..)	0,24 €
Elektrické a elektronické nástroje Electric and electronic tools	0,24 €

** Do kategórie Ost. veľké domáce spotrebiče patria aj malé chladiace zariadenia bez kompresora vybavené polovodičovým chladením
Category Other Large household appliances also includes small compressor-free cooling devices with semi-conductor cooling

Poplatok za zhodnotenie elektroodpadu od 1. 1. 2013 v kategóriách 3, 4 a 7 Fee for recovery of WEEE valid from 1 January 2013 in categories 3, 4 and 7	€ s DPH/kg uvedený na trh € inc. VAT/kg placed on the market
3a) Zobrazovacie zariadenia s katódovými trubicami – monitory Information technologies and telecommunication equipment - monitors only	0,23 €
3b) Ostatné informačné technológie a telekom. zariadenia Information technologies and telecommunication equipment - excluding monitors	0,16 €
4a) Zobrazovacie zariadenia s katódovými trubicami – TV Consumer equipment - television sets	0,23 €
4b) Ostatná spotrebná elektronika Consumer equipment excluding television sets	0,16 €
7. Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely Toys, leisure & sports equipment	0,16 €

FINANČNÉ VÝSLEDKY

FINANCIAL RESULTS

Vývoj majetku, vlastných zdrojov a záväzkov v rokoch 2011 až 2012
Development of assets, own resources and liabilities in 2011 to 2012

AKTÍVA / ASSETS	2011	2012
A. Neobežný majetok Non-current assets	51 701,79 €	23 291,85 €
B. Obežný majetok Current assets	1 312 782,44 €	1 560 115,4 €
C. Časové rozlíšenie spolu Total accrual and deferral	7 583,66 €	8 865,13 €
AKTÍVA celkovo / Total ASSETS	1 372 067,89 €	1 592 272,38 €

PASÍVA / LIABILITIES	2011	2012
A. Vlastné zdroje krytia majetku spolu / Own resources of coverage of fixed and current assets	184,01 €	184,01 €
B. Cudzí zdroje Foreign resources	1 371 883,88 €	1 592 088,37 €
C. Časové rozlíšenie spolu Total accrual and deferral	0,00 €	0,00 €
PASÍVA celkovo / Total LIABILITIES	1 372 067,89 €	1 592 272,38 €

Vývoj nákladov a výnosov v rokoch 2011 až 2012
Development of costs and revenues in 2011 to 2012

NÁKLADY / COSTS	2011	2012
Účtovná trieda 5 celkovo Total accounting class 5	3 917 059,54 €	3 217 560,93 €

VÝNOSY / REVENUES	2011	2012
Účtovná trieda 6 celkovo Total accounting class 6	3 927 621,04 €	3 220 516,84 €
Výsledok hospodárenia po zdanení Earnings after taxes	0 €	0 €

VÝROK AUDÍTORA ZA ROK 2012

AUDIT Team

SPRÁVA O OVERENÍ SÚLADU výročnej správy s účtovnou závierkou

Štatutárnemu orgánu spoločnosti

ENVIDOM – Združenie výrobcov elektrospotrebičov pre recykláciu

1. Overili sme účtovnú závierku účtovnej jednotky ENVIDOM – Združenie výrobcov elektrospotrebičov pre recykláciu k 31. decembru 2012, ku ktorej sme dňa 26. 3. 2013 vydali správu audítora, v ktorej sme vyjadrili svoje audítorské stanovisko v nasledujúcom znení:

Názor

Podľa nášho názoru účtovná závierka poskytuje verný a pravdivý obraz finančnej situácie účtovnej jednotky ENVIDOM – Združenie výrobcov elektrospotrebičov pre recykláciu k 31. decembru 2012 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade so slovenským zákonom o účtovníctve a súvisiacimi postupmi účtovania pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania.

2. Overili sme tiež súlad výročnej správy s vyššie uvedenou účtovnou závierkou. Za správnosť zostavenia výročnej správy je zodpovedné vedenie účtovnej jednotky. Našou úlohou je vydať na základe overenia stanovisko o súlade výročnej správy s účtovnou závierkou v zmysle zákona č. 540/2007 Z.z. o audítoroch, ...§ 23ods.5

Overenie sme vykonali v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardami ISA. Tieto štandardy požadujú, aby audítor naplánoval a vykonal overenie tak, aby získal primeranú istotu, že informácie uvedené vo výročnej správe, ktoré nie sú predmetom zobrazenia v účtovnej závierke, sú vo všetkých významných súvislostiach v súlade s príslušnou účtovnou závierkou. Informácie uvedené vo výročnej správe sme posúdili s informáciami uvedenými v účtovnej závierke k 31.12.2012. Iné údaje a informácie ako účtovné informácie získané z účtovnej závierky a účtovných kníh sme neoverovali. Sme presvedčení, že vykonané overovanie poskytuje primeraný podklad pre vyjadrenie názoru audítora.

Podľa nášho názoru uvedené účtovné informácie vo výročnej správe účtovnej jednotky ENVIDOM – Združenie výrobcov elektrospotrebičov pre recykláciu poskytujú vo všetkých významných súvislostiach pravdivý a verný obraz o účtovnej závierke k 31.12.2012 a sú v súlade so slovenským zákonom o účtovníctve a slovenskými postupmi účtovania pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania.

Bratislava, 3. apríl 2013

Audit team, spol. s r.o.
Hattalova 12 831 03 Bratislava
Licencia SKAu č. 151

Ing. Miriam Lehocká
evidenčné číslo licencie 840

Ing. Alžbeta Vešelényiová
evidenčné číslo licencie 584

2012 AUDITOR'S STATEMENT

AUDIT Team

Report on Annual Activity Report compliance with Financial Statements

to: **Statutory body of the company**

ENVIDOM – Association of producers of appliances for recycling

1. We audited financial statements of accounting entity ENVIDOM - Association of producers of appliances for recycling as of 31st December 2012 to which we issued auditor's report on 26th March 2013 in which we expressed our audit opinion in the following wording:

Opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of accounting entity ENVIDOM - Association of producers of appliances for recycling as of 31st December 2012 and its result for year ending as of this date is in accordance with Slovak Act on Accounting and related accounting procedures for accounting entities which are not established for the purposes of business conduct.

2. We have also audited compliance of annual activity report with afore mentioned financial statements. The correctness of Activity report is the responsibility of the Management of accounting entity. Our responsibility is to express an opinion of compliance of annual activity report with financial statements in accordance with Act No. 540/2007 Coll. On Auditors, § 23Ods.5.

We conducted our audit in accordance with International Accounting Standards. Those standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether information specified in annual report which is not subject of disclosure in financial statements are in line with respective financial statements in all material respects. We compared information specified in Activity report with information specified in financial statements as of 31st December 2012. We only audited accounting information from financial statements and books of account and no other data. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.

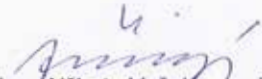
In our opinion, accounting information referred to above in Activity report of ENVIDOM - Association of producers of appliances for recycling present fairly, in all material respects, financial statements as of 31st December 2012 and are in accordance with Slovak Act on Accounting and Slovak accounting procedures for accounting entities which are not established for the purposes of business conduct.

Bratislava, 3.4.2013

Audit team, spol. s r.o.
Hattalova 12 831 03 Bratislava
Licence SKAu No. 151

Ing. Miriam Lehocak
Licence registration No. 840

Ing./Alžbeta Vešelenyiová
Licence registration No. 584

Súčasní členovia ENVIDOMU
Zakladajúci členovia združenia a ďalší
členovia delegujúci zástupcov do riadiacich
a kontrolných orgánov spoločnosti:

Current ENVIDOM members
Founding members and other ENVIDOM
members who delegate representatives
to executive and supervisory bodies of
the Association:

B/S/H/

eta

i INDESIT
company

Thinking of you
Electrolux

FAGOR

S
SEB

BEKO

gorenje

Whirlpool

envidom

ZDRUŽENIE VÝROBCOV
ELEKTROPOTREBIČOV PRE RECYKLÁCIU

Adresa / Address:
Ružová dolina 6, 821 08 Bratislava

e-mail: info@envidom.sk
www.envidom.sk

IČO: 37935836, **DIČ:** 2021998154
Tel.: +421 2 50 221 300
Fax: +421 2 50 221 301

Záleží nám na životnom prostredí.
Tento dokument je preto vytlačený
na 100 % recyklovanom papieri.
We care about environment.
This document is therefore printed
on 100 % recycled paper.

